

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte –Nadejda Toma,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Victor Boico,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Baluțel Sergiu XXXXX,

născut la XXXXX, originar și domiciliat în s. XXXXX,
r-nul XXXX,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 15.12.2016 - până la 29.05. 2017; (instanța de fond);

2. de la 15.07.2017 - până la 08.12.2017; (instanța de apel);

3. de la 13.03.2018 - până la 20.06.2018; (instanța de recurs).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Criuleni din 29 mai 2017, examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Baluțel S. a fost condamnat:

- în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, la 1 an și 8 luni închisoare;

- în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, la 1 an închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor numite, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa – 1 an 9 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

S-a dispus încasarea din contul lui Baluțel S. în beneficiul părții vătămate XXXXXXXX suma de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Baluțel S. la 25.10.2016, aproximativ la orele 01⁰⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică, ilegal, fără permisiunea lui XXXXXXXX, a pătruns în domiciliul acesteia din s. XXXXXXXX, r-nul XXXXXXXX și a amenințat-o cu aplicarea violenței, iar la cererea stăpânei de a părăsi gospodăria, acesta a refuzat categoric.

În continuare, Baluțel S., continuându-și acțiunile criminale, aflându-se ilegal în domiciliul lui XXXXX din s. XXXXXX, r-nul XXXXX, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, aplicând constrângerea fizică și psihică, folosindu-se de imposibilitatea victimei de a-și exprima voința, a întreținut un raport sexual cu XXXXXX contrar voinței acesteia.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea parțială a acesteia în latura penală cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal și în partea încasării cheltuielilor judiciare și dispunerea încasării din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor în sumă de 2481 lei.

În argumentarea soluției solicitate s-a invocat că instanța de fond neîntemeiat a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, precum și de gravitatea infracțiunilor comise. Consideră că, pedeapsa stabilită este prea blândă și nu va atinge scopul prevăzut la art. 61 Cod penal.

Prima instanță urma să încaseze cheltuielile de judecată din contul inculpatului în beneficiul statului, or aceste cheltuieli au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în prezenta cauză.

Consideră că cheltuielile suportate în legătură cu efectuarea expertizei medico-legală urmează a fi încasate de la inculpat în conformitate cu prevederile art. 229 Cod de procedură penală, deoarece acestea constituie cheltuieli judiciare în sensul art. 227 Cod de procedură penală;

3.1 Cu apel sentința a fost contestată și de partea vătămată XXXXXX, care a solicitat casarea sentinței în latura stabilirii pedepsei și excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, argumentând că pedeapsa numită lui Baluțel S. este prea blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2017, apelurile declarate au fost admise, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și în partea acțiunii civile și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Baluțel S. a fost condamnat:

- în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, la 1 an și 8 luni închisoare;
- în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa 1 an 9 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate prejudiciul moral - 20 000 lei și 1000 lei cheltuieli pentru asistența juridică.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate Colegiul a menționat că, deși instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 171 alin. (1) și art. 179 alin. (2) Cod penal, însă la soluționarea chestiunii privind pedeapsa, nu s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61,70,75,79, 84 și 90 Cod penal.

În continuare instanța de apel a menționat, că în speță nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite, iar instanța de fond nu a argumentat în cuprinsul sentinței soluția privind necesitatea și oportunitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

În consecință Colegiul penal a relevat că, deși inculpatul a săvârșit infracțiunile în perioada minoratului, însă gravitatea și consecințele survenite au permis de a concluziona că scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate.

La fel, instanța de apel a menționat că instanța de fond insuficient a motivat concluzia cu privire la cuantumul despăgubirilor morale și materiale cuvenite părții vătămate, nefiind luate în considerație consecințele infracționale, precum și circumstanțele cauzei, care au influențat considerabil starea psihică și starea sănătății părții vătămate. Acestea fiind menționate Colegiul a conchis că cuantumul prejudiciul moral dispus spre încasarea de prima instanță este incomensurabil cu prejudiciul moral produs părții vătămate de către inculpat.

Tot aici Colegiul a statuat, că partea vătămată în ședința instanței de apel a beneficiat de asistența juridică pentru care a achitat 1000 lei, sumă, care la fel urmează a fi încasată din contul inculpatului.

Argumentele acuzatorului de stat privind necesitatea încasării din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în legătură cu efectuarea expertizelor Colegiul le-a respins ca nefondate, or efectuarea expertizelor medico-legale s-au dispus prin ordonanțele organului de urmărire penală, astfel că respectivele cheltuieli urmează a fi trecute în contul statului, deoarece normele procedurale nu prevăd achitarea de către condamnat a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei obligatorii.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, acuzatorul de stat a contestat-o cu recurs ordinar, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427

alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată argumentând că, hotărârea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, deoarece concluzia instanței de respingere a solicitării privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 2481 lei pentru efectuarea expertizelor este neargumentată. Consideră, că ținând cont de prevederile art.227, 229 alin. (1) Cod de procedură penală, aceste cheltuieli urmau a fi încasate din contul inculpatului, iar instanța de apel contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, nu a dispus acest lucru și a menținut în această parte sentința referitor la cheltuielile de judecată, care contravine normelor procesual penale în vigoare.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond și de apel.

Deși recurentul în recurs invocă temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care prevede expres și limitativ 5 temeiuri în baza cărora pot fi supuse recursului hotărârile instanței de apel, însă în argumentarea recursului nu se face trimitere la vreun temei concret prevăzut la norma de drept menționată.

Astfel, analizând textul recursului Colegiul penal constată, că autorul este de acord cu circumstanțele de fapt și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică hotărârea recurată referitor la încasarea cheltuielilor de judecată, care, în opinia recurentului, contravine normelor procesual penale în vigoare.

Sub acest aspect instanța de recurs relevă, că motivele recurentului, precum că instanța de apel eronat a respins cererea în vederea compensării cheltuielilor judiciare, încălcând astfel prevederile art.227 și 229 Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate.

Astfel, potrivit art.227 alin.(1) și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

La caz, recurentul nu a ținut cont că cheltuielile pentru efectuarea rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 383 din 04.11.2016 și nr. 698 din 25.11.2016, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit. Or, într-o situație contrară, acest principiu nu-și mai are valoarea.

Tot aici, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra acestora.

Subsecvent, Colegiul conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelurilor și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea acestora, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al

Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Baluțel Sergiu*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 iunie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Constantin Alerguș

Victor Boico